

Aj priemysel vie inšpirovať kvalitnú architektúru

Priemyselná architektúra nemusí byť len bezduchá škatuľa, v ktorej sa ukrýva výroba alebo sklad. Môže byť aj architektúrou so všetkými svojimi atribútmi, ktorej primárna funkcia i pragmatická dispozícia sa citlivo a súčasne invenčne prejavujú aj na fasáde. Platí to aj pre výrobný a skladový areál spoločnosti TEKMAR SLOVENSKO, s. r. o., ktorý sa nachádza v Lužiankach pri Nitre. „Snažili sme sa o kompaktnú stavbu, v ktorej by sa vyčleňovala hmota administratívy od výrobných častí,“ hovorí autor projektu Milan Csanda. „Napriek rozličnej konštrukčnej podstate bolo cieľom ich zjednotenie s prelínaním jednotlivých materiálov medzi obidvomi hmotami. Samozrejme, chceli sme dať techniku vnútorného prostredia navonok prostredníctvom výrazného motívu.“

Výrobný a skladový areál Tekmar Slovensko

Miesto / Location: Lužianky, Nitra
 Generálny projektant / General designer: Architektonická kancelária Csanda-Piterka, Nitra
 Autor /Author: Ing. arch. Milan Csanda
 Investor: TEKMAR SLOVENSKO, s. r. o.
 Stavebno-technické riešenie / Building and technology designer: Ing. Marián Piterka
 Statika / Statics: Ing. Ervín Hulák
 Celkové náklady / Total construction costs: približne 4,31 mil. eur (asi 130 mil. Sk)
 Plocha pozemku / Lot area: 9 775 m²
 Celková zastavaná plocha / Total built area: 3 059 m²
 Obstavaný priestor / Surrounded space: 17 441 m³
 Parkovacie miesta / Parking places: 20
 Projekt na stavebné povolenie / Project for building permit: marec 2007
 Projekt pre realizáciu / Project for realization: jún 2007
 Začiatok výstavby / Beginning of construction: február 2008
 Ukončenie výstavby / Completion of construction: november 2008
 Generálny dodávateľ / General contractor: Inpek, spol. s r. o., Nitra

Dodávateľa / Suppliers:
 Nosné ocelové konštrukcie: HF Steel, spol. s r. o., Nitra,
 Nosné betónové konštrukcie a obvodový plášť – omietky: Schenk Slovakia, spol. s r. o., Nitra
 Obvodový plášť – plechové panely a strecha: Elora Slovakia, spol. s r. o., Čadca
 Obvodový plášť – Alucobond, obklad TRESPA: G.A.D Studio Bratislava
 Exteriérové a interiérové okná a zasklené steny / ExterWindows: Noves okná, spol. s r.,o., Spišská Nová Ves
 Dlažby a obklady / Pavement and Facings: Orstap Nitra
 Priemyselná podlaha / Industrial flooring: Remstav, spol. s r. o., Bratislava
 Interiérové dvere / Interiors doors: Levap, spol. s r. o., Nitra
 Vzduchotechnika / Air conditioning: A.C.T. Nitra, spol. s r. o.
 Elektroinštalácia / Wiring system: El spol. Komárňanský, Nitra
 Slaboprúdové rozvody / Low voltage distributors: Fittich Temis, spol. s r. o., Nitra
 Cestné komunikácie: Staveko-Tatry, spol. s r. o., Poprad
 Interiérový nábytok / Interiors furnitures: Neudoerfler Slovensko, spol. s r. o., Bratislava

Prelínanie a motívy na fasáde

To spomínané prelínanie materiálov medzi obidvomi hmotami sa rieši prienikom obvodového plášťa v podobe strieborno-sivého vlnitého hliníkového plechu, ktorý sa nachádza na administratívnej ako aj na skladovej časti. Administratíva sa odlišuje doplnujúcim materiálom – omietkou so sýtou červenou farbou (odkaz na firemné farby investora) a predsadeným drevom imitujúcim fasádnym obklad. Výplne otvorov sú zase hliníkové v tmavosivej farbe.

Ďalší výrazný motív na fasáde sa prejavuje v prenesení technicistických prvkov použitých v prevádzkových vzťahoch v interiéri. Na budoveje tento princíp charakterizovaný úzkym a permanentným pásovým oknom. „Toto riešenie vychádzalo aj z požiadaviek potravinárskej prevádzky, ktorá vylúčila strešné svetlíky,“ vysvetľuje Milan Csanda. „Rozhodli sme sa teda, že svetlo dostaneme dnu súvislým horizontálnym priezorom. To nakoniec prinieslo do interiéru ešte viac svetla, ako sme predpokladali.“ Tento princíp sa objavuje

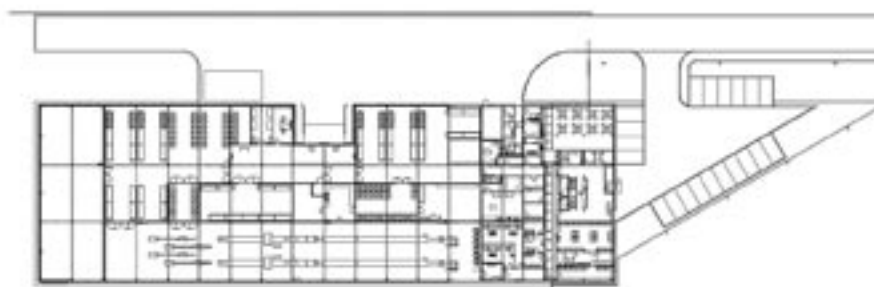
aj v sklade a hoci tam nemá svoj praktický význam, odozva príťažlivej postmodernej manieri pretlačila svoj rukopis. Výsledkom je výrazová integrita budovy v jednotnom pôsobení.

Pragmatická dispozícia

Dispozícia výrobnno-skladovacieho objektu pragmaticky rešpektuje prísne požiadavky na prevádzkové riešenie výrobného objektu potravinárskeho charakteru. Vytvára viaceré autonómne subprevádzky, ktoré sú relatívne vzájomne nezávislé.

Dominantne sa vyčleňuje administratívna časť, ktorá cez spoločný vstup s výrobnou časťou je riešená na 2. NP. Rozčlenená je na priestory konateľov spoločnosti, výkonnú administratívu a obchodné oddelenie.

Výrobnno-skladovacia časť cez spoločné vstupné, hygienické a sociálne priestory (šatne, jedáleň) sa člení na samotnú výrobnú a skladovaciu časť. Výrobná časť obsahuje ďalšie subčasti, ktoré zabezpečujú samotný výrobný proces (príprava surovín, výroba a balenie, administratívne

Pôdorys 1. NP

Situácia

priestory výroby) a skladovací proces (príjem surovín, expedícia výrobkov, obslužné priestory, pomocné skladovacie priestory a administratívne priestory skladu).

Pred administratívnou časťou budovy sa nachádza pomerne veľké predpolie v trojuholníkovom tvare, kde je umiestnené parkovisko pre zamestnancov firmy ako aj návštevníkov. Tvarovanie týchto spevnených plôch vytvára prepojenie medzi líniou Hlohoveckej cesty a osadením objektu.

Pri skladovacej časti objektu zo severovýchodnej strany sa nachádzajú spevnené plochy slúžiace na manipuláciu s príjmom surovín a expedíciou hotových výrobkov.

Kontext územia

Nemenej zaujímavý je aj kontext parcely, ktorý dal priamo podnet aj na vznik tejto budovy. V juhozápadnej časti cez Hlohoveckú cestu totiž susedí s areálom firmy Ematech – ďalším úspešným projektom architekta Milana Csandu. „Jeho rukopis sa nám páčil a aj preto sme ho oslovili,“ hovorí o výbere architekta Jozef Nítray, konateľ spoločnosti Tekmar. „Táto investícia je v našej stratégii dlhodobou jedinou a mala vystihovať charakter našej rodinnej firmy. Chceli sme mať architektúru s originálnou atmosférou, ktorá

by zosobnila firmu vyrábajúcu zdravé výrobky. Sú to výrobky tejto doby, takže aj architektúra mala vystihovať charakter firmy.“

Od začiatku bolo zreteľné, že táto budova sa bude konfrontovať s neďalekým Ematechom. Architektonický posun je očividný. Hmota administratívy pri Tekmare sa vyčleňuje od výrobnoskladovacej časti.

Pri Ematechu zase išlo o aditívne priradenie administratívy ku skladu. „V prípade projektu pre Tekmar však bol k dispozícii mierne komplikovaný pozemok,“ pripomína architekt Csanda. „Navyše, investor veľmi aktívne vstupoval do dialógu a na začiatku tak vznikli tri-štyri návrhy, ktoré sa od seba radikálne líšili. Dokonca sa rozmýšľalo o kruhovom pôdoryse objektu a rozličných alternatívach usporiadania.“ Napriek tomu dostal architekt voľnú ruku, ktorú nezneužil. Veľmi pozorne sledoval brehy korigujúce daný typ architektúry ako aj vlastný názor vychádzajúci z neofunkcionalistického tvarovania. Bude zaujímavé sledovať ho aj naďalej, pretože v budúcnosti by sa podľa návrhu Milana Csandu mala neďaleko zrealizovať aj budova spoločnosti Campri.

Aj priemysel vie inšpirovať kvalitnú architektúru

Priemyselná architektúra nemusí byť len bezduchá škatuľa, v ktorej sa ukrýva výroba alebo sklad. Môže byť aj architektúrou so všetkými svojimi atribútmi, ktorej primárna funkcia i pragmatická dispozícia sa citlivo a súčasne invenčne prejavujú aj na fasáde. Platí to aj pre výrobný a skladový areál spoločnosti TEKMAR SLOVENSKO, s. r. o., ktorý sa nachádza v Lužiankach pri Nitre. „Snažili sme sa o kompaktnú stavbu, v ktorej by sa vyčleňovala hmota administratívy od výrobných častí,“ hovorí autor projektu Milan Csanda. „Napriek rozličnej konštrukčnej podstate bolo cieľom ich zjednotenie s prienikom jednotlivých materiálov medzi obidvomi hmotami. Samozrejme, chceli sme dať techniku vnútorného prostredia navonok prostredníctvom výrazného motívu.“

Ľudo Petránsky
Foto: Igor Trombitáš